

Wordt er te veel theater gemaakt in Vlaanderen?

Op de tekst van Vital Schraenen ‘Wordt er te veel theater gemaakt in Vlaanderen?’ die in het vorige nummer van Etcetera werd gepubliceerd, ontvingen we twee reacties. Staf Pelckmans, directeur van cultuurcentrum de Warande formuleert vanuit zijn positie als organisator/programmator ‘behoedzaam’ (zoals hij zelf zegt) enkele antwoorden. Judith Vindevogel, artistiek leider van het muziektheatercollectief WALPURGIS, bevestigt in grote lijnen de analyse van Vital Schraenen en illustreert deze met treffende voorbeelden uit de eigen praktijk. Echte oplossingen worden door hen niet aangedragen; dat kan ook niet. Niemand is in staat als een tovenaars in een handomdraai de werkelijkheid te veranderen. Achter hun woorden voelt men soms een zoeken naar de bepalende mechanismen in verband met productie en spreiding van voorstellingen. Het probleem is wellicht veel omvangrijker dan het op het eerste gezicht lijkt en roept vragen op die veel verder reiken dan alleen de sector van de podiumkunsten. ‘Overproductie’ is een term aan de economie ontleend

en geeft een ontwrichting aan in de relatie tussen vraag en aanbod. Dat deze term op dit moment met betrekking tot de podiumsector opduikt, wijst erop dat de kapitalistische economische logica het gebied van de creatie van voorstellingen tot in zijn kern begint te raken. Het gebied der kunsten is al lang geen eilandje meer waarop marktmechanismen geen vat zouden hebben. Enkel de interventie van de overheid via subsidiëring maakt op dit moment het overleven van een min of meer vrije creatie mogelijk. Maar de druk daarop wordt voortdurend groter door het ontstaan van een volwassen commerciële podiumsector, door de diverse marketingmechanismen in het huidige theaterbedrijf zelf, enzovoort. Deze maatschappij zal zich – liever vroeg dan laat – moeten uitspreken over de plek die zij nog aan de creatie en aan de vitaliteit van die creatie via de uitwisseling met een publiek wil toekennen. Het lijkt ons dan ook meer dan nodig dat alle betrokkenen – overheid én sector in al zijn geledingen – zich samen in een open dialoog over deze problematiek buigen.

Judith Vindevogel
muziektheatercollectief Walpurgis

Ik wil hierbij reageren op de tekst van Vital Schraenen. Muziektheatercollectief WALPURGIS herkent zich in de door hem geschetste problematiek. Er zijn naast groepen met projectsubsidie ook kleine structureel gesubsidieerde gezelschappen die het moeilijk hebben om hun voorstellingen verspreid te krijgen. Enerzijds zijn er de decretale normen betreffende het aantal gespeelde voorstellingen, eigen inkomsten en nieuwe creaties, maar anderzijds zijn er de eigen normen die je je oplegt. Soms komen die twee in botsing en zijn

wij verplicht onze programmering aan te passen vanwege de moeilijke spreiding.

Zo werd *De Fladdermuis* bijvoorbeeld een onverwacht succes. Ondanks het feit dat dit een dure productie is – gezien het aantal acteurs, zangers en muzikanten op de scène – wordt ze door organisatoren vlot geprogrammeerd en bereikt ze een groot publiek. Gezien het hier echter om een soort concertante lezing van een libretto gaat, waarbij de performers vanuit een niet vastgelegde encensering elke avond

opnieuw op ontdekking gaan, willen wij deze voorstelling ook niet te veel spelen – kwestie van de frisheid, de spontaneïteit niet te verliezen. Een paar voorstellingen van *De Fladdermuis* volstaan om aan onze decretale normen te voldoen, terwijl onze kleinere meer experimentele voorstellingen de organisatoren vaak blijken af te schrikken. Zeker in de kleinere steden komen de toeschouwers makkelijker af op ‘namen’. Als er mensen meespelen die een zekere televisiebekendheid hebben, zoals Adriaan van den Hoof, Tania van der Sanden